

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до статті 2 Закону України «Про публічні закупівлі» щодо проведення публічних закупівель органами державної влади та місцевого самоврядування (реєстр. № 8245 від 5 квітня 2018 року)

Комітет з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 17 січня 2019 року (протокол № 76) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до статті 2 Закону України «Про публічні закупівлі» щодо проведення публічних закупівель органами державної влади та місцевого самоврядування (реєстр. № 8245 від 5 квітня 2018 року), поданий народним депутатом України Лапіним І.О. (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою «Законопроект спрямований на підвищення ефективності здійснення процесу державних закупівель. Реалізація проекту акта має на меті формування державної політики у сфері контролю здійснення закупівель товарів робіт і послуг за державні кошти, зменшення ризику розвитку корупції в органах виконавчої влади, місцевого самоврядування та їх структурних підрозділах».

Для досягнення зазначеної мети Законопроектом пропонується внести зміни до Закону України «Про публічні закупівлі» та передбачити, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх структурні підрозділи можуть здійснювати закупівлю товарів, робіт, послуг виключно для власних потреб. Таким чином, закупівля юридичними особами (підприємствами, установами, організаціями) державної та комунальної форми власності товарів, робіт, послуг буде здійснюватися самостійно.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

Конституція України встановлює, що Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава (стаття 1); держава відповідає перед людиною за свою діяльність (частина друга статті 3); державна влада в Україні

здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову; органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України (стаття 6); виключно законами України визначаються: організація і діяльність органів виконавчої влади; засади місцевого самоврядування (пункти 12, 15 статті 92); бюджетна система України будується на засадах справедливого і неупередженого розподілу суспільного багатства між громадянами і територіальними громадами; виключно законом про Державний бюджет України визначаються будь-які видатки держави на загальносуспільні потреби, розмір і цільове спрямування цих видатків (стаття 95); органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (частина друга статті 19).

Відповідно до частини другої статті 42 Основного Закону України підприємницька діяльність депутатів, посадових і службових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування обмежується законом.

Згідно частини четвертої статті 13 Конституції України держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності і господарювання, соціальну спрямованість економіки; усі суб'єкти права власності рівні перед законом.

Одним з ключових законодавчих актів Європейського Союзу в сфері державних закупівель є Директива ЄС 2014/24/EU Європейського парламенту і Ради ЄС від 26 лютого 2014 року про державні закупівлі (далі – Директива ЄС 2014/24/EU).

Зі сторони України положеннями Угоди про асоціацію передбачено перехідний період до восьми років для повної адаптації системи державних закупівель України до стандартів ЄС.

Відповідно до частини першої статті 24 Директиви ЄС 2014/24/EU «держави-члени повинні забезпечити, щоб замовники вживали відповідних заходів для ефективного запобігання, виявлення та розв'язання конфлікту інтересів, що виникає при проведенні процедур закупівель, з тим щоб уникнути порушення правил конкуренції і забезпечити рівне ставлення до всіх суб'єктів господарювання».

Згідно частини другої статті 24 Директиви ЄС 2014/24/EU «поняття конфлікту інтересів розповсюджується на будь-яку ситуацію, коли співробітники організації-замовника або постачальника послуг із закупівель, який діє від імені замовника, що беруть участь у проведенні процедури закупівлі або можуть вплинути на результати цієї процедури, мають пряму або опосередковану фінансову, господарську або іншу особисту зацікавленість, яка може поставити під сумнів їх неупередженість і незалежність в контексті процедури закупівлі».

Згідно з частиною другою статті 2 Закону України «Про публічні закупівлі» від 25 грудня 2015 року № 922-VIII (далі – Закон) умови, порядок та процедури закупівель товарів, робіт і послуг регулюються виключно цим Законом та/або Законом України «Про особливості здійснення закупівель

товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони», крім випадків, передбачених цим Законом, і не можуть встановлюватися або змінюватися іншими законами України, крім законів, що містять виключно норми щодо внесення змін до цього Закону та/або до Закону України «Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони».

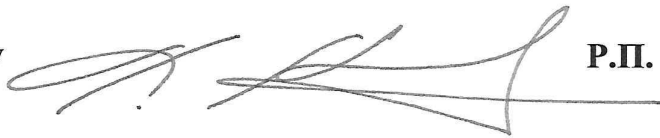
В Україні Конституція України має найвищу юридичну силу, закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8 Основного Закону України).

Згідно з Рішенням Конституційного Суду України від 12 лютого 2002 року № 3-рп/2002 Конституція України як головне джерело національної правової системи є також базою поточного законодавства. Вона надає можливість урегулювання певних суспільних відносин на рівні законів, які конкретизують закріплені в Основному Законі положення (абзац перший підпункту 3.1 пункту 3 мотивувальної частини).

Зважаючи на зазначене, а також на те, що прийняття законів Конституція України відносить до повноважень Верховної Ради України, як єдиного органу законодавчої влади в Україні (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85), внесення запропонованих проектом Закону змін до чинного законодавства відповідає Конституції України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до статті 2 Закону України «Про публічні закупівлі» щодо проведення публічних закупівель органами державної влади та місцевого самоврядування (реєстр. № 8245 від 5 квітня 2018 року), поданий народним депутатом України Лапіним І.О., не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ